

អ្នកធ្វើការទាក់ទងព្រៃឈើវិះគន់លោក ហ៊ិន សែន ដែលព្រមានចុះផ្ទះយកឈើពីមន្ត្រីបក្សប្រឆាំង

អាឡិកហាន់ដ្រូ ហ្គាន់ទៀស ដេវីតសិន (Alejandro Gonzalez Davidson) ប្រធានចលនាមាតាធម្មជាតិ ក្នុងវេទិកាអ្នកស្តាប់វិទ្យុ អាស៊ីសេរី នៅយប់ថ្ងៃទី១៦ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១៩។ RFA

ដោយ សេក បណ្ឌិត RFA 2019-01-16

អ្នកធ្វើការទាក់ទងព្រៃឈើលើកឡើងថា បទល្មើសព្រៃដែលបំផ្លាញព្រៃកម្ពុជាមិនមែនកើតឡើងដោយសារការកាប់ឈើយកធ្វើផ្ទះនោះទេ ប៉ុន្តែព្រៃឈើកម្ពុជាវិនាស ព្រោះឈ្មួញនាំយកទៅលក់នៅក្រៅប្រទេស និងការប្រព្រឹត្តអំពើពុករលួយរបស់មន្ត្រីមានអំណាច និងឈ្មួញទុច្ចរិត។ ប្រតិកម្មនេះក្រោយពេលមេដឹកនាំរបបក្រុងភ្នំពេញព្រមានចុះផ្ទះមន្ត្រីបក្សប្រឆាំងយកឈើមករក្សាទុក ព្រោះអ្នកទាំងនោះវិះគន់លោកថា គ្មានសមត្ថភាពការពារព្រៃឈើ។

អ្នកធ្វើការងារទាក់ទងបរិស្ថានវិះគន់ថា លោក ហ៊ិន សែន គ្មានសមត្ថភាពទប់ស្កាត់បទល្មើសព្រៃឈើទើបបង្វែរ

ស្ថានការណ៍ចោទប្រកាន់ថា មន្ត្រីបក្សប្រចាំជាអ្នកបំផ្លាញ ព្រៃឈើទៅវិញ។ មន្ត្រីកម្មវិធីពង្រឹងសិទ្ធិអំណាច សហគមន៍មូលដ្ឋាននៃសមាគមអាដហុក (ADHOC) លោក ប៉ែន បុណ្ណារ សង្កេតឃើញថា អ្នកដែលមានផ្ទះធំៗធ្វើពី ឈើប្រណិតមិនមែន ជាមន្ត្រីបក្សប្រចាំទេ ប៉ុន្តែគឺជាមន្ត្រីនៃរបបលោក ហ៊ុន សែន និងក្រុមឧកញ៉ារកស៊ីឈើ។ លោកបន្តថា បើការរុះរើផ្ទះពីមន្ត្រីបក្សប្រចាំ ដែលជាការអនុវត្តច្បាប់របស់របបក្រុងភ្នំពេញនោះ គួរតែអនុវត្តឲ្យ បានស្មើភាពគ្នា ដោយត្រូវរុះរើផ្ទះពីមន្ត្រីបក្សកាន់អំណាច និងឧកញ៉ាទាំងនោះផង៖ «ប្រសាសន៍ថ្នាក់ដឹកនាំ រដ្ឋយើងរិះគន់ការបាត់បង់ព្រៃឈើគឺជារឿងពិតសង្គមស៊ីវិលយើងក៏ប្រតិកម្មច្រើនហើយក្នុងរឿងហ្នឹង យើងចង់ឲ្យ មានការអនុវត្តច្បាប់មិនថា គណបក្សប្រចាំ មិនគណបក្សប្រចាំ»។

កាលពីថ្ងៃទី១២ មករា លោក ហ៊ុន សែន បង្ហាញការខឹងសម្បាទៅនឹងមន្ត្រីគណបក្សប្រចាំ ដែល រិះគន់លោករឿង អសមត្ថភាពក្នុងការបង្រៀមបទល្មើសព្រៃឈើ។ លោក ហ៊ុន សែន ថា ថ្ងៃណាមួយលោកនឹងទៅរុះរើផ្ទះយកឈើពី មន្ត្រីបក្សប្រចាំទាំងនោះដោយទុកតែស៊ីម៉ង់ត៍។ លោកចោទប្រកាន់ថា ផ្ទះរបស់បក្សប្រចាំទាំងនោះ ធ្វើសុទ្ធតែពី ឈើ ប្រណិតៗ ដូចជា៖ បេង ឆ្នង់ នាងនួន ជាដើម៖ «ជេរឯងថាធ្វើឲ្យបាត់ព្រៃឈើក្នុងពេលដែលពួកវាធ្វើចម្ការ ជេរ ឯងថាធ្វើឲ្យបាត់ព្រៃ ឈើក្នុង ពេលដែលពួកគេផ្ទះវាជញ្ជាំងសុទ្ធតែឈើខាងក្នុងសុទ្ធតែឈើ អ៊ីចឹងទេឲ្យមុខសញ្ញា ពួកប្រចាំ ខ្ញុំដើរទៅរុះរើទាំងអស់រុះរើហើយយកឈើ មកពីអ្វីថាអញធ្វើបាត់ ឈើចុះឈើអ្វី ធ្វើផ្ទះហ្នឹងបាន ពីណា?»។

ស្ថាបនិកអង្គការមាតាធម្មជាតិ គឺលោក អាឡិកហាន់ដ្រូ ហ្គន់ហ្សាលេស ដេវីតសិន (Alejandro Gonzalez Davidson) យល់ថា ការប្រើប្រាស់ព្រៃឈើសម្រាប់តម្រូវការ នៃសាងសង់ផ្ទះ វត្តអារាម ឬសាលារៀន មិនបានធ្វើឲ្យបាត់បង់ ព្រៃឈើកម្ពុជាទេ ប៉ុន្តែលោកថា ព្រៃឈើដែលរងភាពវិនាសកម្មនោះគឺការនាំឈើយកទៅលក់ទៅក្រៅប្រទេស និង ក្រុមអ្នកមានអំណាចនាំគ្នាប្រមូលឈើប្រណិតមកតុបតែងនៅផ្ទះហួសតម្រូវការ។ សកម្មជនបរិស្ថានបរទេសដែល ស្រលាញ់ព្រៃឈើកម្ពុជារូបនេះ យល់ថា បើលោក ហ៊ុន សែន មានបំណងទប់ស្កាត់បទល្មើសព្រៃឈើមែននោះគឺ ត្រូវឲ្យមានអង្គការសង្គមស៊ីវិលជាតិ និងអន្តរជាតិចូលរួម៖ «បើសិនគាត់ (លោក ហ៊ុន សែន) មានបំណងពិតប្រាកដ គាត់មិន ចាំបាច់ទៅ គំរាមបក្សប្រចាំឬប្រជាជនមូលដ្ឋានគាត់គួរទទួលស្គាល់ជាសាធារណៈការការពារព្រៃឈើ ហួសពីសមត្ថភាពរដ្ឋាភិបាល»។

ទីភ្នាក់ងារស៊ើបអង្កេតបរិស្ថានហៅកាត់ថា EIA ដែលមានមូលដ្ឋាននៅប្រទេសអង់គ្លេស កាលពីខែឧសភា ឆ្នាំ២០១៨ បានផ្សាយរបាយការណ៍ស្រាវជ្រាវថ្មីមួយ ដាក់ចំណងជើងថា ជនល្មើសមុខដដែលៗ។ របាយការណ៍នេះបង្ហាញឲ្យ ដឹងថា រៀនណាមនៅតែជាមេខ្លោងទិញឈើ ពីតំបន់ការពាររបស់ប្រទេសកម្ពុជា រួមមាន តំបន់ព្រៃអភិរក្សឧទ្យាន

ជាតិវិវឌ្ឍន៍ ក្នុងខេត្តរតនគិរី និងខេត្តស្ទឹងត្រែង ទំនប់សេសានក្រោមពីរ ក្នុងខេត្តស្ទឹងត្រែង និងដែនជម្រកសត្វព្រៃភ្នំព្រិច ខេត្តមណ្ឌលគិរី កំពុងទទួលរងការកាប់បំផ្លាញព្រៃឈើទ្រង់ទ្រាយធំ ពីសំណាក់ក្រុមហ៊ុនសម្បទាន និងឈ្មួញវៀតណាម ដែលមានការបើកដៃពីអាជ្ញាធររបស់របបលោក ហ៊ុន សែន។

ចំណែក អង្គការ Global Witness អះអាងថា ក្រុមហ៊ុន ទ្រី ភាព និងបណ្តាញរបស់ក្រុមហ៊ុននេះ កំពុងបង្កវិនាសកម្មព្រៃឈើនៅកម្ពុជា និងបំផ្លាញជីវភាពរស់នៅរបស់ប្រជាសហគមន៍ជនជាតិដើម។ យ៉ាងណាក៏ដោយ Global Witness លើកឡើងថា សមត្ថកិច្ចនៃរបបក្រុងភ្នំពេញមិនត្រឹមតែមិនបញ្ឈប់សកម្មភាពរបស់ក្រុមហ៊ុន ទ្រី ភាព នោះទេ តែពួកគេបែរជាជួយការពារក្រុមហ៊ុន ទ្រី ភាព នេះទៅវិញ។